

Szinesfilm-előhívás
30 perc alatt!

Szeged, Tisza L. krt. 52.
Tel.: 62/477-983

Családi kör

AZ OTTHON MELLÉKLETE A DÉLMAGYARORSZÁGBAN ÉS A DÉLVILÁGBAN ■ SZERKESZTI LÉVAY GIZELLA

A férfiak gyakrabban kötnek új házasságot, míg a nők inkább az egyedüllétet választják

Népszámlálás a megyei adatok tükrében

■ A gyermekvállalást még ma is sokan meggondolják. (Fotó: Karnok Csaba)

KEVESEBBEN VAGYUNK, MINT TÍZ ÉVE, KEVESEBBET KERESÜNK, MINT AZ ORSZÁGOS ÁTLAG, S RITKÁBBAN ÖRÜLHETÜNK GYERMEKÁLDÁSNAK. EZT TALÁN FELEDTETI: OTTHONAINK TÁGASABBAK, S HOGY KEVÉS CSALÁD KÉNYSZERÜL EGYÜTT LAKNI AZ ANYÓSSAL VAGY A RIGOLYÁS DÉDIVEL – DERÜL KI A LEGUTÓBBI NÉPSZÁMLÁLÁS CSONGRÁD MEGYEI ADATAIBÓL.

Amikor tavaly februárban kezdetét vette a 10 esztendőnként esedékes lakás- és népesség-összeírás, sokan tartottak attól, hogy egy ilyen óriási nagyító alá kerülve kiszolgáltatottá válnak személyes adataik, így ők maguk.

Már a népszámlálás idején kiderült, hogy félelmek alaptalanok, s mára, amikor lassan végehez közeledik az adatok összefűzése, több értékes statisztikai összefoglalónak örülhe-

tünk. Hogy ezek a számoszlopok miért állnak közelebb hoz-

zánk, mint más, közönséges száraz tények és kimutatások? A válasz egyszerű: a papíron lévő számok, százalékok, még a megcsillagozott részek is közvetlenül az életünkről árulkodnak. Arról, hányan is vagyunk, hol, hogyan, milyen színvonalon és életkörülmények között létezünk, mi magyarok.

A lakott lakások szobaszám szerinti összetétele (db)

Év	egyszobás	kétszobás	háromszobás	négy- és többszobás	összesen
1990	24 094	77 492	46 235	14 977	162 800
2001	14 175	69 930	51 975	21 420	157 500

A népszámlálás adatai szerinti legfrissebb és legfontosabb információ az, hogy összesen 433 ezer 100-an mondhatjuk el magunkról: Csongrád megye lakónépességéhez tartozunk. Némiképpen, csaknem 1,3 százalékkal kevesebben vagyunk, mint a legutóbbi, 1990 januári népszámlálás idején.

A népesség alakulását egyébként a természetes népmozgalom és a vándorlás befolyásolja. A gyermekvállalási kedv – a demográfiai robbanást követően – némileg az országos átlagot meghaladóan csökkent megyénkben, a halálozások gyakorisága pedig sok-sok éve meghaladja a nemzetközi összehasonlításban is magasnak mondható országos értéket.

Szomorú specialitás, hogy ezt a természetes fogyást a vándorlási veszteség tovább erősítette. Azt tudtuk eddig is, hogy nem megtartó megye a miénk, ám az adatokból hideg tényként megállapítható, hogy 2001-re már többen költöztek el innen, mint ahányan nálunk telepedtek le.

Az egyre kevesebb élveszületés, és az átlagos élettartam meghosszabbodása következtében módosult a megye korösszetétele: tíz esztendő alatt a leginkább a 14 év alatti gyerekek korcsoportjában történt változás, hiszen 2001 elején a megye lakosságának már csak 16 százaléka volt fiatalabb 15 évesnél, míg egy évtizede minden ötödik lakosra illett a szertelen kamasz jelző. Ezzel egy időben leginkább az idősebb felnőtt korúak aránya növekedett, mivel e korosztályba tartoznak a „Ratkó” gyerekek, akik az ötvenes évek eleji demográfiai csúcs idején születtek.

Ha a házasság szentsége nem is, de a házások aránya mindenképpen megváltozott. Az elmúlt tíz évben csökkent, amit az elvál-

tak, a nőtlenség, a hajadonok számának növekedése kísért. A számokból a két nem szokásai is kiolvashatók, s megyei férfiakra cseppet sem hízogó következtetés vonható le belőlük: a férfiak gyakrabban kötnek új házasságot, míg a nők új férj helyett inkább az egyedüllétet választják, akár hajadonok, akár özvegyek vagy elváltak.

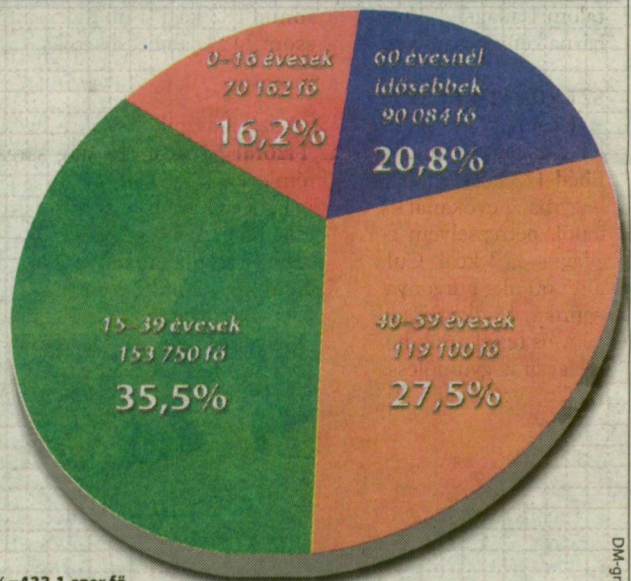
A családok gyerekszám szerinti alakulásában nincs lényeges eltérés az országstól, itt 100 család 108 gyereket nevel. Ám abban sajnos eltérünk a megszokottól, hogy az egyszülős családokra itt jóval több gyerek jut, mint akár a házaspárosokra vagy az élettársi kapcsolatban élőkre. 2001-ben minden hatodik 15 évesnél fiatalabb gyermeknek kell beérnie kettő helyett egy szülővel.

A népszámlálás és lakásösszeírás adatai meglehetősen pontosan mutatják az életkörülményeinket.

A megyében több, mint 157 ezer lakott lakást tartanak nyilván, 5300-zal kevesebbet, mint tíz esztendeje. Úgy tűnik, azért lakásban jobbak vagyunk másoknál: már ami a tágasságot és a komfortfokozatot illeti a kilencvenes években épített otthonok átlagos alapterülete meghaladta a 90 négyzetmétert, s 2000-ben elérte a 100 négyzetmétert, ami igen jó aránynak számít. Megyénk kevés dologra lehet büszke ezek közül az egyik, hogy nálunk továbbra sem jellemző az úgynevezett többgenerációs együttélés, az otthonok alig hat százalékában élnek együtt fiatalok és idősek.

O. K. K.

Csongrád megye lakónépessége korcsoportok szerint

100%=433,1 ezer fő
Forrás: KSH Csongrád megyei Igazgatósága

DM-grafika

Még a nehezen kezelhető, félénkebb állatokat is megnyugtatták a gyerekek

Aktív kikapcsolódás a lovaglás

EGYRE TÖBBKET VONZ MEGYÉNKBEN A LOVASTURIZMUS. A SZAKEMBEREK SZERINT AZONBAN NEM ELÉG A LOVAKAT SZERETNI, BÁNNI IS TUDNI KELL AZ ÁLLATOKKAL, HISZEN A HANYAGSÁG KÖNNYEN BALESETET OKOZHAT.

Lovardák, tanyák, lovasklubok, panziók várják szerte a megyében azokat, akik lóháton szeretnének kikapcsolódni. Sokan táborokat szerveznek, ahol az elméleti és gyakorlati oktatáson kívül díjugratásra, fogathajtásra, terep- és túralovaglásra is lehetőség van. A szolgáltatásokat egyébként patkókkal osztályozzák, egytől a legmagasabb kategóriáig, azaz öt patkóig széles választék várja a sport szerelmeseit, akik legegyszerűbben a helyi Tourinform irodákban tájékozódhatnak a kínálatról.

Az árak tekintetében is meglehetősen színes a paletta. Egy hatnapos tábor teljes ellátással parasztházban, napi két óra elméleti és ugyanennyi gyakorlati oktatással, illetve túrákkal egybekötve gyerekeknek huszonkétezer, felnőtteknek huszonnyolcezer forintba kerül. Egy másik vállalkozónál étkezés nélkül ezerötszáz forint egy jurtában töltött éjszaka, és minden egyes lovas szolgáltatást ugyanennyibe kerül örökönként. Ha azonban valaki nem vágyik táborba, csak egy-egy órát

szeretne lóháton tölteni, karámban nyolcszáz, terepen pedig ezerötszáz-kétezer forintot kérnek ezért a szolgáltatásért.

Fontos azonban, hogy az állatokra nemcsak addig van szükség, amíg használják őket. – A lovakkal bánni meg kell tanulni – állítja Kucsora István, a vásárhelyi Hód-Mezőgazda Rt. Aranyági ménésének vezetője. A társaság egyébként az angol *furioso north star* lófajta fóménese. A vezető hozzátette: ők kizárólag gyerekeket oktatnak – ingyen –, de csak szervezett csoportokban, illetve egy közeli fogadó vendégeinek szerveznek lovaglást. Kucsora István szerint ezek az állatok szeretik a gyerekeket, még a nehezebben kezelhető, félénkebb és élénkebb lovakat is megnyugtattja egy kisember jelenléte. A lovasoktatás alaplógokkal kezdődik: a paripákhoz belépni csak úgy szabad, ha nevükön szólítják őket, és az állatok simogatását a fejüknél kell kezdeni, ellenkező esetben ugyanis jókora rúgás lehet a válasz. Ezen kívül fontos a lovak ápolása, vezetése, megkötése is. Egy kezdő körülből két-három hónapnyi intenzív tanulás után jut arra a szintre, hogy biztonságosan meg tudja ülni a paripát. S bár az Aranyági ménésnél nyers csikókra nem, csak képzett, versenyeken induló lovak háttára engednek embereket, balesetek persze így is adódhatnak – legtöbbször kar- és lábtorést szenvednek a pörül járt lovasok.

SZÖGI ANDREA

■ A lovaglás szerelmeseit sokszor még a borongós, esős idő sem riaszthatja el. (Fotó: Schmidt Andrea)

Bölcs közlekedők

MTI PANORÁMA

A több millió lakosú thaiföldi főváros, Bangkok buddhista bölcsességekkel próbálja leküzdeni a közlekedési dugók okozta már-már elviselhetetlen zűrzavart. A The Bangkok Post jelentése szerint a hatóságok a város különböző pontjain reklámtáblákat helyeztek ki, amelyek buddhista tanításokat fogalmaznak át a közlekedésre vonatkoztatva. „Légy bölcs és jól készítsd elő utadat, mielőtt elhagynád házádat!” – olvasható a táblák egyikén a vallási szentencia. Egy másik ezt tanácsolja a közlekedésben részt vevőknek: „Légy együttérző és segíts azon, aki bajban van!” – mármint a lerobbanó gépkocsi vezetőjén. Általában pedig arra hívják fel az autósok figyelmét, hogy „jóindulatúan osszák meg a teret” – mármint az utcákat a többi közlekedővel.

A bangkoki városháza bízik a kampány sikerében, a bírálók szerint azonban metropolis közlekedési problémái csak akkor oldhatók meg, ha csökken a gépkocsik száma. Thaiföld 62 millió lakosának többsége buddhista, de az utcákon uralkodó viszonyok még a legtürelmesebb gépkocsivezetőt is feldühítik.